



Imame Hasan Ki 30 Hikayaat (Gujarati)

رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ

ઇમામે હસન કી 30 હિકાયાત

માટે ઇમામે
હસન મુજલતબા

શેખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી, હારતે અલ્લામા મૌલાના અલૂ બિલાલ
મુહુમુહ હલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-હવી كَادِيرِيَّةِ رَهْوِيٌّ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

ਕਿਤਾਬ ਪਟਨੇ ਕੀ ਦੁਆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્ત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હજરત અલ્લામા મૌલાના અબુ બિલાલ મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ૨-જવી **કામથ બ્રકાથ્મ** **العلાي**

ਫਿਨੀ ਕਿਤਾਬ ਯਾ ਇਸਲਾਮੀ ਸਭਕ ਪਥਨੇ ਸੇ ਪਹਲੇ ਤੈਲ ਮੌਦੀ ਵੀ ਹੀ ਹੁਣ ਹੁਆ ਪਥ ਲੀਜਿਧੇ
ਜੇ ਕੁਝ ਪਹੁੰਚੇ ਯਾਦ ਰਹੇਗਾ। ਹੁਆ ਧੇਹ ਹੈ :

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حُكْمَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَالْجَلَلِ وَالْأَكْرَامِ

تاریخ ما : اسے اعلیٰ حادثہ! ہم پر ایکسو ڈیکھت کے دروازے بول دے اور ہم پر اپنی دھمکت ناچیل فرماء! اسے اے-ڈیمٹ اور بھوگیں! واہے! (المُسْتَرِّف ج ۱ ص ۴۰، دار الفکر بیروت)

નોટ : અવ્યાલ આખિર એક એક બાર દુરુદ શરીફ પદ લીજિયે.

તાલિબે ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મહિનેરત
13 શવ્યાલુલ મુકર્મ 1428 ઇ.

ਈਮਾਮੇ ਹਸਨ ਕੀ 30 ਲਿਕਾਇਆਤ

યેહ રિસાલા (ઇમામે હસન ક્રી 30 હિકાયાત)

शैषे तरीकत, अभीरे अहले सुन्नत, बानिये दा'वते ईस्लामी हजरत
अल्लामा मौलाना अबू बिलाल मुहम्मद ईत्यास अत्तार कांडिरी २-जवी जियाई
दामू ब्रकात्मा^ع ने उद्द अबान में तहरीर फरमाया है.

મજલિસે તરાંજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો ગુજરાતી રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર મક-ત-બતુલ મદીના સે શાઅંદ્ર કરવાયા હૈ. ઈસ મેં અગર કિસી જગાહ કમી બેશી પાંચો તો મજલિસે તરાંજિમ કો (બ જરીઅએ મક્તુબ, ઈ-મેઈલ યા **SMS**) મુત્તલાં ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)

ਮਕ-ਤ-ਬਤੁਲ ਮਈਨਾ, ਸਿਲੇਕਟੇਡ ਹਾਊਸ, ਅਲਿੱਫ ਕੀ ਮਣਿਝਿਦ ਕੇ ਸਾਮਨੇ,

તीન દરવાજા, અહમદાબાદ-૧, ગુજરાત

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسِّرْ اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

ઈમામે હસન કી 30 હિકાયાત

શૈતાન લાખ સુસ્તી હિલાએ યેહ રિસાલા પૂરા પઠ લીજિયે,
મા'લૂમાત કે સાથ સાથ હજરતે ઈમામે હસન
કી મહિષત હિલ મેં મૌજે મારને લગેંની.

દુરુદે પાક લિખને કી બ-ર-કત

હજરતે સાયિદુના અબુલ અભાસ ઉક્લિશી કો બા'દે
વફાત કિસી ને ખ્વાબ મેં જન્નત મેં દેખા. પૂછા : આપ ને
યેહ મકામ કેસે પાયા? જવાબ દિયા : અપની કિતાબ “અલ અર-બઈન”
મેં કસરત સે દુરુદ શરીર લિખને કી વજહ સે. (القول البديع من ٤٦٧ نَفَخَه)

صَلُوٰ عَلَى الْحَبِيبِ! صَلُوٰ عَلَى مُحَمَّدٍ!

﴿1﴾ ખુશક દરખ્ત પર તમા ખજૂરેં

આરિઝ બિલ્લાહ, હજરતે સાયિદુના નૂરુદ્દીન અબુરહમાન જામી
ફરમાતે હોય : ઈમામે આલી મકામ હજરતે સાયિદુના ઈમામે
હસન મુજતબા સફર કે દૌરાન ખજૂરોં કે બાગ સે ગુરુરે જિસ
કે તમામ દરખ્ત ખુશક હો ચુકે થે, હજરતે સાયિદુના અબુલ્લાહ ઈન્ને

ફરમાને મુસ્તકા : ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર હુરુદે પાક પઢા અલ્લાહ ઉર્જુબુલ (ઉસ પર દસ રહમતે બેજાને હૈ) (بسم)

ગુબૈર ભી ઈસ સફર મેં સાથ થે. હજરતે ઈમામે હસન ગુબૈર ને ઉસ બાગ મેં પડાવ ડાલા (યા'ની કિયામ કિયા). ખુદામ ને એક સૂખે દરખ્ત કે નીચે આરામ કે લિયે બિછોના બિછા દિયા. હજરતે સાયિદુના અખુલ્લાહ ઈબ્ને ગુબૈર ને અર્જ કી : એ નવાસએ રસૂલ ! કાશ ! ઈસ સૂખે દરખ્ત પર તાજા ખજૂરેં હોતીં ! કે હમ સૈર હો કર ખાતે. યેહ સુન કર હજરતે સાયિદુના ઈમામે હસન મુજતબા ﷺ ને આહિસ્તા આવાજ મેં કોઈ દુઆ પઢી, જિસ કી બ-ર-કત સે ચન્દ લમ્હોં મેં વોહ સૂખા દરખ્ત સર સબજો શાદાબ હો ગયા ઔર ઉસ મેં તાજા પક્કી ખજૂરેં આ ગઈ. યેહ મન્જર દેખ કર એક શુતુરબાન (યા'ની ઊંટ હાંકને વાલા) કહને લગા : યેહ સબ જાદૂ કા કરિશમા હૈ. હજરતે સાયિદુના અખુલ્લાહ ઈબ્ને ગુબૈર ને ઉસે ડાંટા ઔર ફરમાયા : તૌબા કર, યેહ જાદૂ નહીં બલ્કે શહઝાદે રસૂલ કી દુઆએ મકબૂલ હૈ. ફિર લોગોં ને દરખ્ત સે ખજૂરેં તોડીં ઔર કાફિલે વાલોં ને ખૂબ ખાઈ.

(شواعد النبوة مص ٢٢٧)

રાકિબે દોશે શહન્શાહે ઉમમ યા હસન ઈબ્ને અલી ! કર દો કરમ !
ફાતિમા કે લાલ હેદર કે પિસર ! અપની ઉલ્ફત દો મુજે દો અપના ગમ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿2﴾ વિલાદત સે કબ્લ બિશારત

રસૂલે અકરમ, નૂરે મુજસ્સમ ﷺ કી ચચીજાન હજરતે સાયિ-દતુના ઉભુલ ફઝૂલ ને આપ સે અપના ખવાબ

ਫਰਮਾਨੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਲਈ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਰਤੋਂ: **ਖੁਲ੍ਹੇ ਤੱਤੀਲਾਂ** (ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਕੀ ਨਾਕ ਪਾਕ ਆਲੂਦ ਹੋ ਜਿਸ ਕੇ ਪਾਸ ਮੇਰਾ ਛਿਕ ਹੋ ਓਂਹ ਵੀਂਹ ਮੁੜ ਪਰ ਹੁਕੂਮ ਪਾਕ ਨ ਪਹੇ) (ਤਰੰਤੀ)

(الذرية الطاهرة للدولابي ص ٧٢)

વિલાદ્યે બા સાચાદત વ નામ વ અલ્કોઝી

ઈમામે આલી મકામ, ઈમામે હુમામ, ઈમામે અર્શ મકામ હજરતે
સચ્ચિદુના ઈમામ અબૂ મુહમ્મદ હસન મુજજ્જતબા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કી વિલાદતે
બા સાચાદત 15 ૨-મજાનુલ મુખારક 3 હિજરી મેં હુદી.
(૩૦૨ ص ૨૫૬) الطبقات الكبير لابن سعد رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ આપ કા મુખારક નામ : હસન,
કુન્યત : અબૂ મુહમ્મદ ઔર અલ્કાબ : તકી, સચ્ચિદ, સિબ્જે રસૂલુલ્લાહ
ઔર સિબ્જે અકબર હૈ, આપ કો રૈહા-નતુરસૂલ (યા'ની રસૂલે ખુદા કે ફૂલ)
ભી કહતે હું.

ક્યા બાત રહ્યા ઉસ ચ-મનિસ્તાને કરમ કી
ઝહંરા હૈ કલી જિસ મેં હુસેન ઓર હસન ફૂલ

(ਹਾਈਕੋ ਅਧਿਕਾਰ, ਸ. 79)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ!

કરમાને મુસ્તકા : صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : જો મુજ પર દસ મરતબા દુરુદે પાક પદે અલ્લાહ ગ્રેગ્લ તુસ પર સો રહ્મતે નાભેલ ફરમાતા હૈ. (طبراني)

હમ-શકલે મુસ્તકા

હજરતે સચ્ચિદુના અનસ બિન માલિક રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે (ઈમામે) હસન (رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ) સે બઢ કર રસૂલે કરીમ હીમાને હસન صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ સે મિલતા જુલતા કોઈ ભી શાખ્સ ન થા.

(بخاري ج 2 ص 547 حديث 3702)

ઔસા બેટા કિસી માં ને નહીં જના !

હજરતે સચ્ચિદુના અબ્દુલ્લાહ ઈન્ને જુબૈર ભી દીગર સહાબાએ કિરામ عَلَيْهِمُ الرَّضُوانُ કી તરફ નવાસએ રસૂલ હજરતે સચ્ચિદુના હીમામે હસન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ સે બહુત મહિબત ફરમાતે થે. એક મૌકાએ પર આપ ને ફરમાયા : “અલ્લાહ ગ્રેગ્લ કી કસમ ! ઔરતોને હસન બિન અલી (رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ) જૈસા ફરજના નહીં જના.”

(سبل الهدى ج 1 ص 69)

શક્કતે મુસ્તકા ! મરહબા !

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! નાબિય્યે રહ્મત, શાફીએ ઉમ્મત સે رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો સચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા સે رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ બહુત મહિબત થી. આપ હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો કભી આગોશે શક્કત (યા'ની મુખારક ગોદ) મેં ઉઠાએ તો કભી દોશે અકદસ (યા'ની મુખારક કન્ધો) પર સુવાર કિયે હુએ ઘર શરીરને બાહુર તશરીફ લાતે, કભી આપ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો દેખને ઔર

ફરમાને મુસના : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુરુદે પાક ન પડા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (બિન સની)

ઘાર કરને કે લિયે સચ્ચિદાનંદ ફાતિમા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا** કે ઘર શરીફ પર તશરીફ લે જાતે, હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ભી આપ સે **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** સે બેદ માનૂસ હો. (યા'ની હિલ) ગએ થે કે કબી નમાઝ કી હાલત મેં મુખારક પીઠ પર સુવાર હો જાતે.

﴿3﴾ રાકિબે દોશે મુસ્તફા

એક મર્તબા હુજૂરે પુરનૂર **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** હજરતે સચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કો શાનએ અકદસ (યા'ની મુખારક કન્દ્ય) પર સુવાર કિયે હુએ થે તો એક સાહિબ ને અર્જ કી : **يَعْمَلُ الْمُرْكَبُ رَكْبَتَ يَا غَلَمَانَ** યા'ની સાહિબ જાણ ! આપ કી સુવારી તો બડી અચ્છી હૈ. રસૂલે અકરમ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** ને ફરમાયા : **وَنَفَمُ الرَّاكِبُ هُوَ** (તર્મદી જ ૪૩૨ ચ ૫૦ હિદીથ ૨૮૦૯)

વોહ હસન મુજતબા, સચ્ચિદુલ અસ્થિયા
રાકિબે દોશે ઈજૂઝત પે લાખોં સલામ

(હદાઈકે બાજિશાશ, સ. 309)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

﴿4﴾ અબૂ હુરૈરા દેખતે તો રો પડતે

હજરતે સચ્ચિદુના અબૂ હુરૈરા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ફરમાતે હૈ : મૈં જબ (ઈમામે) હસન કો દેખતા તો મેરી આંખોં સે આંસૂ જારી હો

ફરમાને મુસ્તફા ﷺ : [جس نے مુજ પર સુખ વ શામ દસ દસ બાર હુરુદે પાક પડા ઉસે કિયામત કે દિન મેરી શરૂઆત મિલેશી..] (مجمع الزوائد)

જાતે ઔર નબિયે કરીમ ﷺ એક દિન બાહર તશરીફ લાએ મુજે મસ્તિષ્ઠ મેં દેખા, મેરા હાથ પકડા, મેં સાથ ચલ પડા, આપ તો આપ ﷺ ને મુજ સે કોઈ બાત ન કી યહાં તક કે હમ બન્ને કૈનુકાએ કે બાગાર મેં દાખિલ હુએ ઔર ફિર હમ વહાં સે વાપસ આએ તો આપ ﷺ ને ફરમાયા : “છોટા બચ્ચા કહાં હૈ, ઉસે મેરે પાસ લાઓ !” હજરતે સાચિદુના અબૂ હુરૈરા رضي الله تعالى عنه ફરમાતે હૈને : મૈં ને દેખા, (ઈમામે) હસન આએ પ્યારે મુસ્તફા صلى الله تعالى عليه وآله وسالم ને અપની જબાન મુબારક ઉન કે મુંહ મેં ડાલ દી ઔર તીન મર્તિબા દર્શાદ ફરમાયા : “એ અલ્લાહ ! મૈં ઈસે મહબૂબ (યા'ની પ્યારા) રખતા હુંતૂ ભી ઈસે મહબૂબ (યા'ની પ્યારા) રખ ઔર જો ઈસ સે મહિબત કરતા હો ઉસે ભી મહબૂબ (યા'ની પ્યારા) રખ.” (الاب المفرد، ص ٣٠، حديث ١١٨٣)

ફાતિમા કે લાલ હેંદર કે પિસર !

અપની ઉદ્ઘત હો મુજે હો અપના ગમ

صلوٰ علٰى الْحَبِيب ! صَلَوٰ عَلَى اللَّهِ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

﴿5﴾ એ મેરે સરદાર !

તાબેઈ બુગુર્ગ હજરતે સાચિદુના અબૂ સર્દિં મકબુરી عليه رحمة الله القوي ફરમાતે હૈને : હમ હજરતે સાચિદુના અબૂ હુરૈરા رضي الله تعالى عنه કે સાથ થે, હજરતે સાચિદુના ઈમામે હસન رضي الله تعالى عنه ભી વહાં તશરીફ લાએ ઔર

ફરમાને મુસનફી : **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુંચા ઓર ઉસ ને મુઝ પર ફુરુદ શરીરી ન પઢા ઉસ ને જફા કી. (بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)

હમેં સલામ કિયા, હમ ને સલામ કા જવાબ દિયા લેકિન હજરતે સચ્ચિદુના અબૂ હુરૈરા કો **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** (સલામ કરને કા) પતા ન ચલા. હમ ને અર્જુ કી : એ અબૂ હુરૈરા ! (હજરતે ઈમામે) હસન બિન અલી **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ને હમેં સલામ કિયા હૈ તો આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ફૌરન (હજરતે ઈમામે) હસન રિયા : **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કી જાનિબ મુ-તવજ્જેહ હુંએ ઓર ફરમાયા : **وَعَلَيْكَ السَّلَامُ يَا سَيِّدِي !** આપ પર ભી સલામતી હો. મૈં ને નબિયે કરીમ કો ફરમાતે સુના હૈ કે બેશક હસન “સચ્ચિદ” (યા’ની સરદાર) હૈ. (المستدرك ج ٤ ص ٦١ حديث ٤٨٤٥)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿6﴾ યેહ મેરા ફૂલ હૈ

હજરતે સચ્ચિદુના અબૂ બકરહ ફરમાતે હૈ કે નબિયે કરીમ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ફરમાતે હૈ કે નબિયે નમાઝ પઢા રહે થે કે (હજરતે ઈમામે) હસન બિન અલી **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** જો અભી છોટે સે થે તશરીફ લાએ. જબ ભી રસૂલે અકરમ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** સજદા ફરમાતે (હજરતે ઈમામે) હસન મુજતબા કી ગરદન શરીરી ઓર પીઠ મુખારક પર બૈઠ જાતે. આપ **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ** નિહાયત આરામ સે અપના સરે અકદસ સજદે સે ઉઠાતે ઓર ઉન્હેં શફ્કત સે ઉતારતે. જબ નમાઝ મુક્કમલ કર લી તો સહાબાએ કિરામ **عَلَيْهِمُ الرِّضْوَانُ** ને અર્જુ કી : યા

ફરમાને મુસના : ﷺ : જો મુજ પર રોજે જુમુઆ ફુર્દ શરીર પઢેગા મેં ડિયામત કે દિન ઉસ કી શક્તિઅત કર્દુંગા। (جمع الحجاج)

રસૂલલલાહ ! ﷺ ! ઈસ બરચે સે આપ ઈસ અન્દાજ સે પેશ આતે હું કે કિસી ઓર સે ઐસા સુલૂક નહીં ફરમાતે ? ઈશ્રાદ ફરમાયા : “યેહ દુન્યા મેં મેરા ફૂલ હું”

(مسند بزارج ١١١ حديث ٣٦٥٧ ملخصاً)

ઉન દો કા સદકા જિન કો કહા મેરે ફૂલ હું

કીજે રાન કો હશર મેં ખનાં મિસાલે ગુલ

(હદાઈકે બાણીશ, સ. 77)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ

﴿7﴾ મેરા યેહ બેટા સરદાર હૈ

હજરતે સાચ્છદાના અબૂ બકરદું ફરમાતે હું કે મૈં ને દેખા કે સરકારે નામદાર, મદીને કે તાજદાર صَلُّوا عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ મિમબર પર જલ્વાગર થે ઓર (ઈમામ) હસન બિન અલી (રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا) આપ પર જલ્વાગર થે ઓર (ઈમામ) હસન બિન અલી કી તરફ તવજજોહ કરતે ઓર કબી (ઈમામે) હસન કી તરફ નજર ફરમાતે, આપ ને ઈશ્રાદ ફરમાયા : “મેરા યેહ બેટા સાચ્છદ (યા'ની સરદાર) હૈ, અલ્લાહ ઈસ કી બદૌલત મુસલ્માનોં કી દો બડી જમાઅતોં મેં સુલ્હ ફરમાયેગા।”

(بخارી ج ٢١٤ ص ٢١٤ حديث ٢٧٠٤)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસનફી : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર હુર્દે પાક ન પઢા ઉસ ને જન્નત કા રાસ્તા છોડ દિયા. (طبراني)

﴿8﴾ ઇમામે હસન મુજતબા કી ખિલાફત

અમીરુલ મુઅમિનીન હજરતે સાચિદુના અલિયુલ મુરત્જા શેરે ખુદા ખુદાની રૂપી શહાદત કે બા'દ હજરતે સાચિદુના ઈમામ હસન મુજતબા મસ્નાદે ખિલાફત પર જલ્વા અફરોઝ હુએ તો અહલે કૂફા ને આપું રૂપી શહાદત કે દસ્તે મુખારક પર બૈઅત કી. આપ ને વહાં કુદ્દ અસરી કિયામ ફરમાયા ફિર ચન્દ શરાઈત કે સાથ ઉમ્મૂરે ખિલાફત હજરતે સાચિદુના અમીરે મુઆવિયા રૂપી શહાદત કો સિપુર્દ ફરમા દિયે. હજરતે સાચિદુના અમીરે મુઆવિયા રૂપી શહાદત ને તમામ શરાઈત કબૂલ કીં ઔર બાહ્ય સુલહ હો ગઈ. યું તાજદારે રિસાલત, શહન્શાહે નુભુવ્યત બદૌલત મુસલ્માનોં કી દો જમાઅતોં મેં સુલહ ફરમાયેગા.

(સવાનેહે કરબલા, સ. 96 મુલખ્યસન)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدَ

﴿9﴾ ઇમામે હસન મુજતબા કા ખુત્બા

હજરતે સાચિદુના શૈખ યુસુફ બિન ઈસ્માઈલ નબહાની ફેલિસ સ્રો ન્યૂર્ઝાની ફરમાતે હેં : જબ હજરતે સાચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા રૂપી શહાદત કી બૈઅત કર લી ઔર ઉમ્મૂરે ખિલાફત ઉન કે સિપુર્દ ફરમા દિયે તો હજરતે સાચિદુના અમીરે

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : مُعَذَّبٌ بَرَّ حُرُودَهُ بَارِثَسٌ : مુઝ પર હુરુદે પાક કી કસરત કરો બેશક તુમ્હારા મુઝ પર હુરુદે પાક પણના તુમ્હારે લિયે પાકીજગી કા બાર્થસ હૈ. (اب્યુબીન)

મુખ્યાવિયા કુઝું આને સે પહોલે આપ ને લોગોં રَفِيقُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ رَفِيقُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે આને સે પહોલે આપ ને લોગો ! બેશક હમ તુમ્હારે મેહમાન હોએ એથર્ડ ફરમાયા : “એ લોગો ! બેશક હમ તુમ્હારે મેહમાન હોએ એથર્ડ તુમ્હારે નાણી ﷺ કે અહોલે બૈત હોએ કે જિન સે અલ્લાહ ગુરુજલ ને હર કિસ્મ કી નાપાકી દૂર કર દી ઔર ઉન્હેં ખૂબ સુથરા ફરમા દિયા.” યેહ કલિમાત (યા'ની જુમ્લે) આપ રَفِيقُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને બાર બાર દોહરાએ હતા કે મજલિસ મેં મૌજૂદ હર શખ્સ રોને લગા ઔર ઉન કે રોને કી આવાજ દૂર તક સુની ગઈ. (બરકાતે આલે રસૂલ, સ. 138)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ !

﴿10﴾ દુન્યા કી શર્મ અગ્રાબે આભિરત સે બેહતર હૈ

હજરતે સાથ્યદુના ઈમામે હસન મુજતબા ૪૭ ખિલાફત સે દસ્ત બરદાર હો ગએ તો બા'જ ના વાકિફ લોગ આપ કો યા આરલ મુઅમ્નીન (યા'ની એ મુસલ્માનોં કે લિયે બાઈસે શર્મી) કહ કર પુકારતે, ઈસ પર આપ રَفِيقُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ફરમાતે : “આર, નાર સે (યા'ની દુન્યા કી યેહ શર્મ અગ્રાબે આભિરત સે) બેહતર હૈ.” (الاستيعاب ج ١ ص ٤٣٨)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ !

સબ સે પહોલે ગૌસે આ'જમ

ઈમામે હસન મુજતબા કી આજિઝી મરહબા ! તર્ક ખિલાફત કે સિલે મેં, અલ્લાહ તાયાલા ને આપ રَفِيقُ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો ગૌસે આ'જમ કા રૂતબા અતા ફરમાયા. જૈસા કે ફતાવા ૨-જવિયા જિલ્દ 28

કરમાને મુસનફા عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالْمَسْلَمُ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર દુર્દશ શરીર ન પઢે તો વોહ લોગોં મેં સે કંજૂસ તરીન શર્ષસ હૈ. (મસ્નાએદ)

સફુહા 392 પર અલ્લામા અલી કારી હ-નફી મક્કી عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالْمَسْلَمُ કે હવાલે સે નકલ હૈનું : “બેશક મુઝે અકાબિર (યા'ની બુઝગોં) સે પહોંચા કે સચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને જબ બ ખ્યાલે ફિતના વ બલા (યા'ની મુસલ્માનોં મેં ફસાદ ખત્મ કરને કે ખ્યાલ સે) યેહ બિલાફત તર્ક ફરમાઈ, અલ્લાહ ગુરૂજ غُرُوجٌ ને ઈસ કે બદલે ઈન મેં ઔર ઈન કી ઔલાદે અભ્યાદ મેં ગૌસિયથતે ઉઠ્ઠમા કા મર્તબા રખા. પહુલે કુત્બે અકબર (ગૌસે આ'જમ) ખુદ હુન્દૂર સચ્ચિદુના ઈમામે હસન હુંએ ઔર ઔસત (યા'ની બીચ) મેં સિર્જ હુન્દૂર સચ્ચિદુના અભુલ કાદિર ઔર આબિર મેં હજરતે ઈમામ મહદી હોંગે. رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ. (ફતાવા ર-અવિયા, જિ. 28, સ. 392)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ !

બિલાફતે રાશિદા

નબિયે કરીમ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ وَالْمَسْلَمُ કે બા'દ ખલીફાએ બરહક વ ઈમામે મુત્લક હજરતે સચ્ચિદુના અબૂ બક સિદ્દીક, ફિર હજરતે ઉમર ફારૂક, ફિર હજરતે ઉસ્માને ગની, ફિર હજરતે મૌલા અલી ફિર છ⁶ મહીને કે લિયે હજરતે ઈમામે હસન મુજતબા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمْ હુંએ, ઈન હજરાત કો ખુ-લફાએ રાશિદીન ઔર ઈન કી બિલાફત કો બિલાફતે રાશિદા કહતે હૈનું.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 241)

ફરમાને મુસ્તકા : **كَلَّا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ وَسَلَّمَ** : તુમ જાણ ભી હો મુજ પર હુરદ પણો, કે તુમણારા હુરદ મુજ તક પહોંચોયો હો. (બ્રાની)

﴿11﴾ એ અલ્લાહ ! મૈં હસ સે મહબ્બત કરતા હું

હજરતે સાચ્છિદુના બરાઅ બિન આજિબ ફરમાતે હું
કે મૈં ને દેખા કે નૂર કે પૈકર, તમામ નબિયોં કે સરવર
કો (રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا) હસન બિન અલી (رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا) કો કન્દે
પર ઉઠાએ હુએ :
હુંતૂ ભી હસ સે મહબ્બત ફરમા. (તર્મદી જ ૫ ص ૪૩૨ હિદીથ ૪૩૨)

યા હસન ! અપની મહબ્બત દીજિયે !

ઈશ્ક મેં અપને હમેં ગુમ કીજિયે

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ !

﴿12﴾ મુન્જે કી પૈદાધશ

આરિઝ બિલ્લાહ, હજરતે સાચ્છિદુના નૂરુદ્દીન અબ્દુર્હમાન જામી
(વફાત : 989 હિ.) નકલ ફરમાતે હું : એક મર્તબા હજરતે
સાચ્છિદુના ઈમામે હસન મુજતબા હજ કે મૌકાએ પર મક્કતુલ
મુકર્મા (رَأَدَهَا اللَّهُ شَرْفًا وَتَعْظِيْمًا) પૈદલ તશરીફ લે જા રહે થે કે દૌરાને સફર આપ
કે પાઉ મુબારક મેં સૂજન આ ગઈ, ગુલામ ને અર્જ કી : હુન્જૂર ! કિસી સુવારી
પર સુવાર હો જાઈયે તાકે કદમોં કી સૂજન કમ હો જાએ, ઈમામે હસન
મુજતબા ને ગુલામ કી દર-ખવાસ્ત કબૂલ ન કી ઓર ફરમાયા :
જબ અપની મન્જિલ પર પહોંચો તો વહાં તુમ્હેં એક ઉબશી મિલેગા, ઉસ કે

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : જો લોગ અપની મજલિસ સે અલ્લાહ કે જિક ઔર નભી પર હુરુદ શરીર પદે કિગેર ઉઠ ગયે તો વોહ બદબૂદાર મુદ્દાર સે ઉઠે. (شعب الائمه)

પાસ તેલ હોગા, તુમ ઉસ સે વોહ તેલ ખરીદ લેના. આપ રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે ગુલામ ને કહા : મેરે માં બાપ આપ પર કુરબાન ! હમ ને કિસી ભી જગહ કોઈ એસા આદમી નહીં દેખા જિસ કે પાસ એસી દવા હો. ઈસ જગહ કહાં દસ્ત-યાબ હોગી ? જબ વોહ અપની મન્જિલ પર પહોંચે તો વોહ હબશી દિખાઈ દિયા. ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને ફરમાયા : યેહ વોહી હબશી હૈ જિસ કે બારે મેં તુમ સે કહા થા, જાઓ ઉસ સે તેલ ખરીદો ઔર કીમત અદા કરો. ગુલામ જબ તેલ ખરીદને કે લિયે હબશી કે પાસ ગયા ઔર તેલ કા પૂછા તો હબશી ને પૂછા : કિસ કે લિયે ખરીદ રહે હો ? ગુલામ ને કહા : ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે લિયે. હબશી ને કહા : મુજે ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે પાસ લે ચલો, મૈં ઉન કા ગુલામ હું. જબ હબશી હજરતે ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે પાસ આયા તો અર્જ કી : હુજૂર ! મૈં આપ કા ગુલામ હું, આપ સે તેલ કી કીમત નહીં લુંગા, મેરી બીવી દર્દે જેહ મેં મુખ્તલા હૈ, હુઆ ફરમાએં કે અલ્લાહ ગ્રેજુલ આફિયત કે સાથ ઓલાદ અતા ફરમાએ. હજરત ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને ફરમાયા : ઘર જાઓ, અલ્લાહ ગ્રેજુલ તુમ્હેં વૈસા હી બચ્યા અતા ફરમાએગા જૈસા તુમ ચાહતે હો ઔર વોહ હમારા પૈરવ-કાર રહેગા. હબશી ઘર પહોંચા તો ઘર કી હાલત વૈસી હી પાઈ જૈસી ઉસ ને ઈમામે હસન મુજજ્જતબા રَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ સે સુન્ની થી.

(شوادن التبوبه من ٢٢٧)

صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસન્ફર : ﷺ : કિસ ને મુજ પર રોજે જુમુઆ દો સો બાર હુરુદે પાક પદા ઉસ કે દો સો સાલ કે ગુનાદ મુસાફ હોયાં (مع الجواب).

﴿13﴾ સુરમા વ ખુશબૂ સે મેહમાની

અમીરુલ મુઅમિનીન હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને નિકાષ કી દા'વત મેં શિર્કત કે લિયે (હજરતે સાચ્ચિદાના ઈમામ) હસન બિન અલી કો પૈગામ લિજવાયા. જબ આપ રૂફુન્નુલ હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) તશરીફ લાએ તો અમીરુલ મુઅમિનીન હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને અપને સાથ મસ્નાદ પર બિઠાયા. હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને બતાયા : મેરા રોજા હૈ, અગર મેરે ઈલમ મેં યેહ બાત પહુલે આ જાતી કે આપ દા'વત ફરમાએંગે તો મેં (નફલ) રોજા ન રખતા. હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને ઈશ્વરાં ફરમાયા : આપ ચાહેં તો આપ રૂફુન્નુલ હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) કે લિયે વોહી એહતિમામ કિયા જાએ જો એક રોજેદાર કે લિયે કિયા જાતા હૈ. હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને પૂછા : રોજાદાર કે લિયે કયા એહતિમામ કિયા જાતા હૈ? ઈશ્વરાં ફરમાયા : “વોહ યેહ કે રોજાદાર કો સુરમા ઔર ખુશબૂ લગાઈ જાએ.” ફિર અમીરુલ મુઅમિનીન હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) ને સુરમા ઔર ખુશબૂ મંગવાઈ ઔર આપ રૂફુન્નુલ હજરતે સાચ્ચિદાના (ઉસ્માને ગની) કો યેહ દોનોં ચીજેં લગાઈ ગઈ.

(તારિખ મદ્દિની મનૂરો, જ્ઞ. ૩, ચ. ૧૪)

એ આશિકાને સહાબા વ અહલે બેત! ઈસ હિકાયત સે હમેં યેહ મ-દની કૂલ હાસિલ હુવા : અગર મુસ્લિમાન પહુલે સે ખાને કી દા'વત દે તો મૌકાએ કી મુના-સબત સે ઉસ કી દિલજૂર્દી કી ખાતિર રોજાએ નફલ તર્ક કર દેના મુનાસિબ હૈ.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلُّوا عَلَى مُحَمَّدٍ

ફરમાને મુસ્તકા : મુજ પર દુરદ શરીફ પણો, અલ્લાહ તુમ પર રહમત ભેણો॥ (ابن عدી)

14 बयापन में हृदीस सुन कर याद कर ली

رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ رَضْفُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهَا

ताबेई बुगुर्ग छजरते सच्चिदुना अबुल हवराअ रहमाते हैं : मैं ने हजरते सच्चिदुना ईमामे हसन बिन अली से पूछा : आप को **رَسُولُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ** से सुनी हुई कोई हदीस याद है ? फरमाया : ये ह हदीस याद है के (बचपन में) एक मर्तबा मैं ने स-दके (या'नी जकात) की खजूरों में से एक खजूर उठा कर मुंह में डाल दी तो नानाजन, रहमते आ-लमिय्यान **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ** ने मेरे मुंह से वो ह खजूर निकाली और स-दके की खजूरों में वापस रख दी. अर्ज की गई : या **رَسُولُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ** ! अगर एक खजूर ईन्हों ने उठा दी तो इस में क्या हरज है ? यारे आका, मक्की म-दनी मुस्तका **إِنَّا إِلَّا مُحَمَّدٌ لَا تَحْلُّ لَنَا الصَّدَقَةُ** : ने ईशाद फरमाया : **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَالْهُوَ سَلَّمَ** या'नी हम आले मुहम्मद के लिये स-दके का माल हलाल नहीं है.

(١٦ ص ٢ ج الغابة اسد)

ਮੁੱਝਿਓਂ ਵਿਖੇ ਸਾਡੀ ਹਕੀਮੁਲ ਉਮਮਤ ਮੁਝਤੀ ਅਣਮਦ ਧਾਰ ਖਾਨ
 میرآتِ جਲد 3 صفحہ 46 پر ਲਿਖਤੇ ਹੋਏ : “ਅਪਨੀ ਨਾ
 علੰਨੀ رَحْمَةُ الْحَنَّا
 سਮਝ ਔਲਾਦ ਕੋ ਭੀ ਨਾ ਜਾਈ ਕਾਮ ਨ ਕਰਨੇ ਦੇ ਵੋਹ ਫੇਖੋ ! ਹਜ਼ਰਤੇ
 ہਸਾਨ (رض) (ع) ਵਕਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕਮਜ਼ਿਨ (ਧਾਰੀ ਕਮ ਉਮ) ਥੇ
 ਮਹਾਰ ਹੁਕੂਮੂਰੇ ਅਨਵਰ علੰਨੀ وَاللَّهُ وَسَلَّمَ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੀ ਝਕਾਤ ਕਾ ਧੁਹਾਰਾ
 (ਧਾਰੀ ਸੂਬੀ ਖ਼ਜੂਰ) ਨ ਖਾਨੇ ਦਿਯਾ।”

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : મુજ પર કસરત સે હુરુદે પાક પઠો બેશક તુમ્હારા મુજ પર હુરુદે પાક પઠના તુમ્હારે ગુનાંડોં કે લિયે મિઝિરત હો. (ابن ઉસ્કર)

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દો જહાં કે તાજવર, સુલ્તાને બહરો બર ને અપને પ્યારે નવાસે સચ્ચિદુના ઈમામે હસન ને ﷺ કી કેસી પ્યારી તરબિયત ફરમાઈ ! ઈસ રિવાયત મેં હમારે લિયે યેહ મ-દની ફૂલ હૈ કે બચ્ચોં કી તરબિયત ઈબ્જિદાઈ ઉમ્ર સે હી કરની ચાહિયે. ઉમ્મમન દેખા જાતા હૈ કે વાલિદેન બચ્ચે કી તરબિયત કા સહીહ હક અદા નહીં કરતે ઔર બચપન મેં અચ્છે બુરે કી તમીજ નહીં સિખાતે ઔર જબ વોહી ઔલાદ બડી હો જાતી હૈ તો ફિર ઐસે વાલિદેન અપની ઔલાદ કી ના ફરમાની કા રોના રોતે નજર આતે હૈન. માં બાપ કો ચાહિયે કે બચપન હી સે અપની ઔલાદ કી તરબિયત શરીરાત વ સુન્નત કે મુતાબિક કરેં. બચ્ચા સમજ કર ઉન્હેં છૂટ ન દેં ઔર ન યેહ કહ કર ઉન કી તરબિયત કો નજર અન્દાજ કરેં કે અભી તો બચ્ચા હૈ જબ બડા હોગા તો ખુદ સમજ જાએગા.

બચ્ચોં કો અચ્છા અદબ સિખાઓ

બચ્ચોં કી અચ્છી તરબિયત કે મુ-તાલિક ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : અપની ઔલાદ કે સાથ હુસ્ને સુલૂક કરો ઔર ઉન્હેં અચ્છા અદબ સિખાઓ. (ابن ماج્હ ૪، ૧૮૯ હિદીથ ૩૬૭)

તુમ સે તુમ્હારી ઔલાદ કે બારે મેં પૂછા જાએગા

હજરતે સચ્ચિદુના અધ્બુત્વાદ બિન ઉમર ને એક શાખસ સે ફરમાયા : અપને બચ્ચે કી અચ્છી તરબિયત કરો ક્યું કે તુમ સે

કર્યાને મુસ્તક્ફી કરીને આપ્યે હત્થે: ચિન્હ ને કિંતાબ મેં મુજ પર હુદ્દે પાક લિખા તો જલ તક મેરા નામ ઉસ મેં રહેણા હિસ્થિત ઉસ કે લિખે ઈસ્તિજ્ઞકાર (યાની ના બાબ્ધિક કી હુણા) કરતે રહેણે. (ખ્રિસ્તી)

تُمھاری اُولائے کے بارے میں پُڑھا جائے گا کہ تُم نے اُس کی کسی تاریخیت کی اُور تُم نے اُسے کیا سی�ا یا؟ (شعب الانیان ج ۴ ص ۴۰۰ حدیث ۱۶۶۲ ملخصاً)

ખૂબિટે બેકાર બાતોં કી, રહે

ਲਾਭ ਪੇ ਜਿਕੁਲਾਹ ਮੇਰੇ ਦਮ ਬਦਮ

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَى الْحَبِيبِ!

੧੫) ਹਾਥੋਂ ਹਾਥ ਅੜਤ ਪੂਰੀ ਕਰ ਦੀ

ਹੁਕਮਤੇ ਸਾਡੀਨਾ ਈਮਾਮੇ ਹੁਸਾਨ ਮੁਜਤਬਾ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ਕੀ ਬਿਦਮਤ
ਮੈਂ ਏਕ ਸਾਈਲ ਨੇ ਹਾਜ਼ਿਰ ਹੋ ਕਰ ਤਹਾਰੀਰੀ ਦਰ-ਖਵਾਸਤ ਪੇਸ਼ ਕੀ. ਆਪ
ਨੇ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ਬਿਗੈਰ ਪਛੇ ਫਰਮਾਯਾ : ਤੁਮਾਰੀ ਝੜੁਤ ਪੂਰੀ ਕੀ ਜਾਏਗੀ.
ਅੰਗ ਕੀ ਗਈ : ਐ ਨਵਾਸਾਂ ਰਸੂਲ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ! ਆਪ ਨੇ ਉਸ ਕੀ
ਦਰ-ਖਵਾਸਤ ਪਛ ਕਰ ਜਵਾਬ ਦਿਯਾ ਹੋਤਾ। ਈਥਾਂ ਫਰਮਾਯਾ : ਜਖ ਤਕ ਮੈਂ ਉਸ
ਕੀ ਦਰ-ਖਵਾਸਤ ਪਥਤਾ ਵੀਂ ਮੇਰੇ ਸਾਮਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਤ ਕੀ ਹਾਲਤ ਮੈਂ ਖਡਾ ਰਹਿਤਾ
ਫਿਰ ਅਗਰ ਅਲਖਾਹ عَزَّوْ جَلَّ ਮੁੜ ਸੇ ਪ੍ਰਥਿਤਾ ਕੇ ਤੂਨੇ ਸਾਈਲ ਕੋ ਈਤਨੀ ਫੇਰ ਖਡਾ
ਰਖ ਕਰ ਕੁਝੁ ਜਲੀਲ ਕਿਯਾ ? ਤੋ ਮੈਂ ਕਿਧਾ ਜਵਾਬ ਹੇਤਾ ?) (ਅਗੀਦ-العلوم ج ۳ ص ۴۰)

صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ صَلَّوَاعَلَى الْحَبِيبِ!

੧੬ ਦਸ ਹਾਰ ਦਿਰਹਮ ਸੇ ਨਵਾਜ਼ ਦਿਯਾ

ફરમાને મુસનદા : ﷺ : જો મુજ પર એક દિન મેં 50 બાર દુર્ગત પાક પદે ડિયામત કે દિન મેં (ઉસ સે મુસા-ફલ કરું) યા'ની લાય મિલાઓ (ગા). (ابن બશ્કોલ)

તો ફૈરન અપને ઘર તશરીફ લાએ ઔર ઉસ શાખસ કે લિયે 10 હજાર દિરહમ બિજવા દિયે.

(ابن ઉસ્કાર્જ ૧૩ ચ ૨૫૦)

મેરા દિલ કરતા હૈ મૈં ભી હજ કરું

હો અતા જાએ સફર ચશ્મે કરમ !

صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿17﴾ હાજુ પર એહસાન કરને વાલે બાણી દિયે જતે હોય

હજરતે સચ્ચિદાના અબૂ હારુન રહ્માતે હૈ : એક મર્તબા હમ હજ કે ઈરાટ સે નિકલે, જબ મદીનતુલ મુનવ્વરહ રૂફું રહ્માતે સચ્ચિદાના ઈમામે (હજરતે સચ્ચિદાના હસન) હસન કી જિયારત કે લિયે ભી હાજિર હુએ, સલામ વ દુઆ કે બા'દ સફરે હજ કે હાલાત અર્જ કિયે. જબ હમ વાપસ આને લગે તો (સચ્ચિદાના ઈમામ) હસન ને હમ મેં સે હર શાખસ કે લિયે ચાર ચાર સો દિરહમ બિજવાએ. હમ ને રકમ લાને વાલે સાહિબ સે કહા : હમ તો માલદાર વ દૌલત મન્દ હોય, હમેં ઈસ કી હાજત નહીં. ઉસ ને કહા : આપ હજરત (ઈમામે) હસન રૂફું રહ્માતે કી ભલાઈ કો વાપસ ન લૌટાઈયે. ફિર હમ (હજરતે સચ્ચિદાના ઈમામે) હસન કી ખિદમતે બા બ-ર-કત મેં હાજિર હુએ ઔર અપની માલદારી કે બારે મેં અર્જ કિયા. ફરમાયા : મેરે અ-મલે ઐર (યા'ની ભલાઈ કે કામ) કો વાપસ મત કીજિયે, અગર મેરી મૌજૂદા હાલત ઐસી ન હોતી તો યેહ (રકમ કબૂલ ન કરના) તુમ્હારે લિયે આસાન હોતા, મૈં તો

ફરમાને મુસફિફા : ﷺ : બરોઝે કિયામત લોગોં મેં સે મેરે કરીબ તર વોહ હોગા જિસ ને હુન્યા મેં મુજ પર જિયાદા દુહેટે પાક પદે હોંગે. (તરમણી)

આપ હજરાત કો જાએ રાહ પેશ કર રહા હું, અદ્દાહ ગુર્જાલ અરહે કે દિન અપને બન્દોં કે મુન્તાલિક ફિરિશ્ટોં કે સામને ફણ ફરમાતે હુએ ઈર્શાદ ફરમાતા હૈ : મેરે બન્દે પરાગન્દા હાલ (યા'ની હૈરાનો પરેશાન) મેરી બારગાહ મેં રહમત કે સુવાલી બન કર હાજિર હૈનું, મૈં તુમ્હેં ગવાહ બનાતા હું કે મૈં ને ઈન પર એહસાન કરને વાલે કો બખ્શ દિયા, ઈન સે બુરા સુલૂક કરને વાલે કે હક મેં ઈન કે મોહસિન (યા'ની એહસાન કરને વાલે) કી શફાઅત કબૂલ કી. અદ્દાહ ગુર્જાલ જુમુએ કે દિન ભી ઈસી તરહ ફરમાતા હૈ.

(ابن عસ્કર જ ١٣ ص ٢٤٨)

صَلَوٰةٌ عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَوٰةٌ عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿18﴾ મેહમાન નવમી બુટિયા

હસને કરીમૈન (યા'ની હસન વ હુસૈન) ઔર અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને જા'ફર રચી લીધે તીનો હજ કે લિયે જા રહે થે, ખાને પીને ઔર સામાન કા ઊંટ બહુત પીછે રહ ગયા થા. ભૂક ઘાસ સે બેતાબ હો કર યેહ સાહિબાન રાસ્તે મેં એક બુટિયા કે જૈમે (CAMP) પર ગાયે ઔર ઉસ સે ફરમાયા : હમ કો ઘાસ લગી હૈ. ઉસ ને એક બકરી કા દૂધ નિકાલ કર ઈન તીનો કો પેશ કિયા. દૂધ પી કર ઈન્હોંને ફરમાયા : કુછ ખાને કે લિયે લાઓ ! બુટિયા ને કહા કે ખાને કો તો કુછ મૌજૂદ નહીં હૈ આપ ઈસી બકરી કો જખ્ખ કર કે ખા લાલીજિયે. ઈન સાહિબાન ને એસા હી કિયા, ખાને પીને સે ફારિગ હો કર ઈન્હોંને કહા : હમ કુરૈશી હું જબ સફર સે વાપસ આએંગે તો તુમ હમારે પાસ આના હમ તુમ્હારે ઈસ એહસાન કા બદલા દેંગે. યેહ કહ કર

કરમાને મુસ્તફા ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક મર્તબા હુરુદ પણ અલ્લાહ ઉસ પર દસ રહમતે બેજીતા ઔર ઉસ કે નામથે આ 'માલ મેં દસ નેત્રિયાં લિખતા હૈ. (ત્રણી)

યેહ તીનોં સાહિબાન આગે રવાના હો ગએ, જબ ઉસ બુઢિયા કા શોહર આયા તો નારાજ હુવા કે તૂને બકરી ઐસે લોગોં કી ખાતિર જબ્દ કરા દી જિન સે ન હમારી વાકિફિય્યત થી ઔર ન દોસ્તી. ઈસ વાકિએ કો કુછ મુદ્દત ગુજર ગઈ. ઉસ બુઢિયા ઔર ઉસ કે ખાવનંદ કો મદ્દીનતુલ મુનવ્વરહ જાને કી જરૂરત પડી, વોહ વહાં પહોંચે ઔર ઊંટ કી મીઞિયાં ચુન ચુન કર બેચને લગે (તાકે અપના પેટ ભર સકે). એક દિન યેહ બુઢિયા કહીં જા રહી થી હજરતે સચ્ચિદાનાના ઈમામે હસન મુજતબા رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે મકાને આલીશાન કે કરીબ સે ગુજરી ઉસ વકત આપ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ દરવાજે પર ખડે થે. બુઢિયા પર જું હી નજર પડી ઉસ કો પહ્યાન લિયા ઔર ઉસ સે ફરમાયા : એ ખાતૂન ! આપ મુજે પહ્યાનતી હોય ? ઉસ ને કહા : નહીં. આપ ને ફરમાયા : મૈં વોહી હું જો કુલાં રોજ તુમહારા મેહમાન હુવા થા. ઉસ ને કહા : અચ્છા આપ વોહ હોય ? ઈસ કે બા'દ આપ ને ઉસ બુઢિયા કો એક હજાર બકરિયાં ઔર એક હજાર દીનાર અતા ફરમાએ ઔર અપને ગુલામ કે હમરાહ ઉસ કો હજરતે સચ્ચિદાનાના ઈમામે હુસૈન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે પાસ ભેજા. આપ ને બુઢિયા સે પૂછા : એ ખાતૂન ! મેરે ભાઈ સાહિબ ને આપ કો કયા દિયા ? ઉસ ને કહા : એક હજાર બકરિયાં ઔર એક હજાર દીનાર અતા ફરમાએ હોય. હજરતે સચ્ચિદાનાના ઈમામે હુસૈન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને ભી ઈસી કદર ઈન્નામ ઉસ કો દિયા ઔર અપને ગુલામ કે હમરાહ હજરતે સચ્ચિદાના અબુલ્લાહ ઈઝે જા'ફર رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે પાસ ભેજા. ઉન્હોંને બુઢિયા સે દરયાફત કિયા : હ-સનૈને

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : શબે જુમુઆ ઔર રોજે જુમુઆ મુઝ પર ફુરુદ કી કસરત કર લિયા કરો જો એસા કરેગા કિયામત કે દિન મેં ઉસ કા શરીર વ ગવાહ બન્નુંબા. (شعب الإيمان)

કરીમેન **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُمَا** ને આપ કો કિતના માલ હિયા હૈ ? ઉસ ને કહા : દોનોં હઝરાત ને દો હઝરાર બકરિયાં ઔર દો હઝરાર દીનાર ઈનાયત ફરમાએ હૈને. હજરતે સાયિદુના અખ્રુલ્લાહ ઇબ્ને જા'ફર **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ને ભી ઉસ કો દો હઝરાર દીનાર ઔર દો હઝરાર બકરિયાં અતા ફરમાઈ. યું વોહ બુધિયા ચાર હઝરાર બકરિયાં ઔર ચાર હઝરાર દીનાર લે કર અપને શોહર કે પાસ પહોંચ્યી. (احીએ ઉલ્મ જ ૩૦૭ ચ ૩)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿19﴾ સબ કુછ ઐરાત કર દિયા

રાકિબે દોશે મુસ્તફા, સાયિદુલ અસ્થિયા હજરતે સાયિદુના ઈમામે હસન મુજતબા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ને દો બાર અપને ઘર કા સારા ઔર તીન મર્તબા આધા માલ વ અસ્થાબ રાહે ખુદા મેં ખર્ચ ફરમાયા.

(حلીએ ઓલીએ, ج ૨ ص ૪૭)

એ સખી ઇબ્ને સખી અપની સખા
સે દો લિસ્સા સાયિદે આલી હશમ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿20﴾ શોકે તિલાવત

નવાસએ રસૂલ, ચ-મને મુર્તજા કે જન્તતી ફૂલ, જિગર ગોશએ બતૂલ સાયિદુના ઈમામે હસન મુજતબા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** હર રાત સૂ-રતુલ કહુફ કી તિલાવત ફરમાયા કરતે થે. યેહ મુખારક સૂરત એક તખ્તી પર તિખી હુંદી થી, આપ અપની **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** જિસ જોજા કે પાસ તશરીફ લે

ફરમાને મુસન્ફુ : **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ** ઓ મુશ્ટ પર એક બાર ફુરુદ પટા હે અલ્લાહ ઉસ કે લિયે એક કીરતાં અજ લિખતા હે ઔર કીરતાં ઉહુદ પછાડ જિતના હે. (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ)

જાતે યેહ મુખ્યારક તખ્તી ભી આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કે ફરમાણ હોતી.

(شعب الایمان ج ٤٧٥ ص ٤٤٧) (٢٤٤٧)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ**

﴿21﴾ મા'મૂલાતે ઇમામે હસન

હજરતે સાયિદુના અબૂ સર્હિદ ફરમાતે હે : હજરતે સાયિદુના અમીરે મુઆવિયા **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** ને એક બાર મદીનતુલ મુનવ્વરહ માટે કુરૈશી શાખસ સે સાયિદુના ઈમામ હસન બિન અલી **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** કે મુ-તાલિક દરયાફત ફરમાયા તો ઉસ ને અર્જ કી : એ અમીરુલ મુઅમિનીન ! વોહ નમાજે ફજ અદા ફરમાને કે બા'દ સૂરજ તુલુઅ હોને તક મસ્જિદુન-બવિયિશશરીફ **عَلَى صَاحِبِهِ الْصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ** હી મેં તશરીફ ફરમા રહેતે હેં. ફિર મુલાકાત કે લિયે આએ હુએ મુઅફુઝીન સે મુલાકાત વ ગુફત-ગૂ ફરમાતે યણાં તક કે કુછ દિન નિકલ આતા, અબ દો રકાત નમાજ અદા ફરમાતે, ઈસ કે બા'દ ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કી બારગાહ મેં હાજિરી દેતે, સલામ પેશ ફરમાતે, બા'જ અવકાત ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** આપ કોઈ ચીજ તોહુફતન પેશ ફરમાતીં. ઈસ કે બા'દ આપ **رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** અપને ઘર તશરીફ લે આતે. આપ શામ કે વકત ભી યુંધી કિયા કરતે થે. ફિર ઉસ કુરૈશી આદમી ને કહા : હમ મેં કોઈ ભી ઉન કા હમ-મર્તબા નહીં. (ابن عસ્કરજ ١٣ ص ٢٤١)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ**

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ : جب تુમ રસૂલોं પર હુરદ પઢો તો મુઝ પર ભી પઢો, બેશક મૈં તમામ જહાનોં કે રબ કા રસૂલ હું. (جع العوام)

﴿22﴾ મદીના તા મક્કા 20 બાર પૈદલ સફર

હજરતે સાચ્ચિદુના મુહુમ્મદ બિન અલી رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ફરમાતે હું : હજરતે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને ફરમાયા : મુઝે હયા આતી હું કે મૈં અપને રબ عَزَّوَجَلَّ સે ઈસ હાલ મેં મુલાકાત કરું કે ઉસ કે ઘર કી તરફ કબી ન ચલા હું. ચુનાન્યે આપ 20 رَفِيْعُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ બાર મદીનતુલ મુનવ્વરાએ રાદેહા اللَّهُ شَرِفَأَوْتَعْظِيْمًا સે પૈદલ મક્કતુલ મુકર્મા (حلીةُ الْأَوْلَيَاءِ ج ٢ ص ٤٦ رقم ١٤٣١) કી જિયારત કે લિયે હાજીર હુંએ.

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِّبِ ! صَلُّوٰ عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدِ

﴿23﴾ ગુલામ આપાદ કર દિયા

હજરતે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજજ્તબા رَفِيْعُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ એક મર્તબા ચન્દ મેહમાનોં કે સાથ ખાના ખા રહે થે, ગુલામ ગર્મ ગર્મ શોરબે કા પિયાલા દસ્તર ખ્વાન પર લા રહા થા કે ઉસ કે હાથ સે પિયાલા ગિરા જિસ કી વજહ સે શોરબે કે છીટે આપ رَفِيْعُ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ પર ભી આએ. યેહ દેખ કર ગુલામ ઘબરાયા ઔર શરમિન્દગી ભરે લહજે મેં ઉસ ને સૂરાએ આલે ઈમરાન કી આયત નમ્બર 134 કા યેહ હિસ્સા તિલાવત કિયા : وَالْكَظِيْمُونَ الْغَيْظُ وَالْعَافِيْنَ عَنِ النَّاسِ યા'ની “ગુરુસા પીને વાલે ઔર લોગોંને દર ગુરુર કરને વાલે.” આપ ને ફરમાયા : મૈં ને મુઆફ કિયા. ગુલામ ને ફિર ઈસી આયત કા આભિરી હિસ્સા પઢા : وَاللَّهُ يُحِبُّ الْحُسْنَيْنَ યા'ની “નેક લોગ અલ્લાહ કે મહિબૂબ હું.” આપ

ફરમાને મુસફા : مُعَذَّبٌ بَعْدَ عَذَابٍ عَلَيْهِ اللَّهُ تَعَالَى : **صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ** : મુજ પર હુરુદ પછ કર અપની મજાલિસ કો આરાસ્તા કરો કે તુંખારા હુરુદ પદના બરોજે દિયામન તુમ્હારે વિચે નૂર હોયા (فِرِدُوسُ الْأَخْبَارُ)

ફરમાયા : મૈં ને તુઝે અલ્લાહ તચાલા કી ખુશનૂદી કે લિયે આગાદ કિયા। (روح البيان ج ٢ ص ٩٥ ملخصا)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿24﴾ આગાર એક કાન મેં ગાલી ઓર દૂસરે.....

હિત્તારે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજાતબા ફરમાતે હૈને : رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ فَرِدُوسُ الْأَخْبَارُ : લોાન રાજુલા શટ્મની ફી ઓદ્દની હેદે, વાગુંડર ઇાઈ ફી ઓદ્દની આંદ્રી લેચીલુથ ઉદ્રે. યાની અગાર કોઈ મેરે એક કાન મેં ગાલી દે ઓર દૂસરે કાન મેં મુખાઝી માંગ લે તો મૈં જરૂર ઉસ કી મા'જિરત કબૂલ કરુંગા.

(بહેજી માલિક વાની માલિક લાભ બાબુલ બ્રાજ ٤٨٦ ص ٢)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿25﴾ નમામ કે વક્ત રંગ બદલ જાતા

હિત્તારે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજાતબા જુંદી વુગ્નુ કર કે ફારિગ હોતે આપ કા રંગ બદલ જાતા. ઈસ કી વજહ પૂછને પર ફરમાયા : જો શાખ્સ માલિકે અર્શ (યાની અલ્લાહ) કી બારગાહ મેં હાજિરી કા ઈરાદા કરે તો હક યેહી હૈ કે ઉસ કા રંગ બદલ જાએ.

(وفيات الاعياد ج ٢ ص ٥٦)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ ! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

﴿26﴾ કુતે પર શફ્કત કરને વાલા બા કમાલ ગુલામ

હિત્તારે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજાતબા ને

કર્માને મુસાફી હશે. (અનુષ્ઠાનિક વિધેયો) શબ્દે જુમુઆ ઓર રોઝ જુમુઆ મુજ પર કસરત સે હુરુદ પછો કાયુકે તુમ્હારા હુરુદ મુજ પર પેશ કર્યા જાતા હૈ. (ત્યારાની)

محدثین تुल مुنવ्वر لہ زادہ اللہ شرفاً و تعظیماً کے اेक بآگ میں اےک اےسے سیلے
کام (یا' نی کالے) گولام کو دے�ا جو اےک لुکمہ بھوٹ بھاتا اور اےک
اپنے کوئے کو بھلاتا۔ آپ **رَغْفَنَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** عس کے پاس تشریف لایے
اور فرمایا : تुمھے اس بات پے کس نے عبادا ? عس نے ارج کی : مुझے
اس بات سے ہیا (یا' نی شرم) آتی ہے کہ بھوٹ تو بھائیں لے کن اسے ن
بھلاتیں۔ آپ **رَغْفَنَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ** کو یہ بات بھوت پسند آئی عس سے ہر شد
فرمایا : میری واپسی تک یہی ڈھرننا۔ یہ فرمایا کر آپ **رَغْفَنَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ**
عس کے مالک کے پاس تشریف لے گئے اور عس سے ہر شد گولام اور
بآگ بھریاں فرمایا اور گولام کو آجاتا فرمایا کر بآگ عس کو
تھوڑے میں دے ہیا۔ گولام بھی اکل مند ہا اور راہے بھوٹ میں بھری
کرنے کی احتیمت سے آگاہ ہا، لیکن عس نے فیکن ارج کی :
لہ یا' نی اے میرے آکا ! میں اس
بآگ کو عسی کی ریزا (یا' نی بھانوڈی) کی بھاتیر ہیبا (Gift) کرتا ہوں جیسا
کی ریزا کے لیے آپ نے مुझے یہ اتھا فرمایا ہے۔

(تاریخ بغداد ج ٦ ص ٣٣ رقم ٣٠٥٩)

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّوْا عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿27﴾ ઇમામે હસન મજૂતબા કા ખ્વાબ

કરમાને મુસ્તાક : ﷺ : જિસ ને મુજ પર એક બાર હુરેદે પાક પઢા અલ્લાહ ઉંગલ ઉસ પર દસ રહ્મતોં ભેજતા હૈ. (مسلم)

હૈ. આપ રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْ ને યેહ ખુશ ખબરી અપને અહલે બૈત કો સુનાઈ. ઉન્હોંને જબ યેહ વાકિઅા તાબેઈ ખુરુર્ગ હજરતે સાચિદુના સાઈદ બિન મુસયબ રَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ કે સામને બયાન કિયા તો આપ રَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ને કરમાયા : અગર વાકેઈ યેહ ખ્વાબ દેખા હૈ તો ઈન કી ઉત્ત્ર કે ચન્દ હી દિન બાકી રહ ગયે હૈન. ઈસ વાકિઅે કે કુછ દિન હી બા'દ ઈમામે હસન મુજતબા રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْ કા વિસાલ હો ગયા. (الطبقات الكبير لابن سعد ج ٦ ص ٣٨٦ رقم ٧٣٧٩)

صَلُوٰعَلَى الْحَبِيبِ ! صَلُوٰعَلَى الْحَبِيبِ !

﴿28﴾ ઔસી માલ્ક પહ્લે કબી નાહીં દેખી

વફાત કે કરીબ હજરતે સાચિદુના ઈમામે હુસૈન ને દેખા કે સાચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْ કો ઘબરાહટ હો રહી હૈ. આપ રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْ ને ઉન કી તસ્કીન કે લિયે અર્જ કિયા : ભાઈજાન ! આપ કયું રાન્ધા હૈન ? રસૂલુલ્હાહ ચَلُوٰعَلَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ઔર હજરતે અલી કી ખિદમત મેં આપ કો અન્કરીબ હાજિરી કી સાચાદત નસીબ હોગી ઔર વોહ દોનોં આપ કે આબાસ (નાનાજાન ઔર અભૂજાન) હૈન, ઔર હજરતે ખદી-જતુલ કુબ્રા, હજરતે ફાતિમા ઝરાર રીતે રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْહُمَا કા દીદાર નસીબ હોગા ઔર વોહ આપ કે મામૂં હૈન ઔર હજરતે હમ્રા વ જા'ફર રીતે રَغْفَى اللَّهُ تَعَالَى عَنْહُمَا સે મુલાકાત હોગી ઔર વોહ આપ કે ચચા હૈન. હજરતે

ફરમાને મુસ્તફા : ﷺ (ઉસ શાખા કી નાક ખાક આલૂદ હો જિસ કે પાસ મેરા જિક હો ઔર વોહ મુજ પર હુરદે પાક ન પઢે.)

સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા : એ ભાઈ !
આજ મૈં એક ઐસે મુઆ-મલે મેં દાખિલ હોને વાલા હું જિસ મેં પહુલે કભી દાખિલ નહીં હુવા થા ઔર આજ મૈં અલ્લાહ ગૂર્જ કી ખલ્ક મેં સે ઐસી મજલૂક કો દેખ રહા હું જિસ કી મિસ્લ મેં ને કભી નહીં દેખી.

(તારીખ દ્વારા ૧૦૩ મલ્ખા)

صَلُّوٰ عَلَى الْحَبِّيْبِ ! صَلُّوٰ عَلَى عَلِيٍّ مُحَمَّدَ

શહાદત કા સબબ

હજરતે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા કો ઝડ્ઝર દિયા ગયા. ઉસ ઝડ્ઝર કા આપ રફત પર ઐસા અસર હુવા કે આંતે ટુકડે ટુકડે હો કર ખારિજ હોને લગ્ની, 40 રોજ તક આપ રફત કો સપ્ત તકલીફ રહી.

વફાત હસરત આચાત

ઈમામે આલી મકામ, ઈમામે અર્શ મકામ, ઈમામે હુમામ હજરતે સાચ્ચિદુના ઈમામ અબૂ મુહમ્મદ હસન ને 5 રબી ઉલ અવ્વલ 50 હિ. કો મદીનતુલ મુનવ્વરહ મેં ઈસ દારે ના પાએદાર સે રિહલત ફરમાઈ (યાની વફાત પાઈ), **إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ لَسْ جُعُونَ**. (صفة الصفة 1 ص ٣٨٦) યેહ ભી કહા ગયા હૈ કે 49 હિ. મેં વફાત હુઈ. બિ વક્તે શહાદત હજરતે સાચ્ચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા કી રફત (تقریب الہنیب لابن حجر عسقلانی ص ٢٤٠)

ફરમાને મુસ્તકફા : ﷺ : ﴿عَزَّ ذِلْكُ عَلَيْهِ الْمُرْسَلُونَ﴾ (طبراني). જો મુશ્કે પર દસ મરતબા દુરુદે પાક પછે અદ્વાહ ઉસ પર સો રહમતે નાનીલાલ ફરમાતા હૈ.

﴿29﴾ નમાજે જનાઓ

આપ રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કી નમાજે જનાઓ હજરતે સાચ્ચિદાના સર્વિદ બિન અલ આસ રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ને પઢાઈ જો ઉસ વક્ત મદ્દીનતુલ મુનવ્વરહ રَبِّنَا اللَّهُ شَرَفًا وَّتَعَظِيمًا કે ગવર્નર થે. હજરતે સાચ્ચિદાના ઈમામે હુસૈન ને આપ રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો જનાઓ પઢાને કે લિયે આગે બઢાયા. (الاستيعاب ج ١ ص ٤٤٢ ملخصاً)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

﴿30﴾ જનાજે મેં લોગોં કા રશ

હજરતે સાચ્ચિદાના ઈમામે હસન મુજતબા કે જનાજે મેં ઈસ કદર જમ્મે ગફીર (Crowd) થા કે હજરતે સાચ્ચિદાના સા'લબા બિન અબી માલિક રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ ફરમાતે હું : મૈં ઈમામે હસન મુજતબા રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કે જનાજે મેં શરીક હુવા, આપ રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કો જન્નતુલ બકીઅ મેં (અપની વાલિદાને માજિદા કે પહ્લુ મેં) દફનાયા ગયા, મૈં ને જન્નતુલ બકીઅ મેં લોગોં કા ઈસ કદર ઈલ્હિદહામ (Crowd) દેખા કે અગર સૂઈ ભી ફેંકી જાતી તો (ભીડભાડ કી વજહ સે) વોહ ભી જમીન પર ન ગિરતી બલ્કે કિસી ન કિસી ઈન્સાન કે સર પર ગિરતી. (الاصابة ج ٢ ص ١٥)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

ઈમામે હસન કી ઓલાદ

આપ રَبِّنَا اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ કી કસીર ઓલાદ થી, ઈમામ ઈબને જોગી ને આપ કે શહારાદોં કી તા'દાદ 15 ઔર સાહિબ જાહિયોં

કરમાને મુસતક્ફા : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુંવા ઔર ઉસ ને મુખ પર હુર્દે પાક ન પઢા તહીક વાં બદ બાજું હો ગયા. (ابن سની)

કી તા'દાદ 8 લિખી હૈ. (المنتظم ج ٢٢٥ ص ٥٠) જીબ કે ઈમામ મુહમ્મદ બિન અહમદ ઝહબી ને આપ રહ્મતુલ્લહ તૃતીય ને 12 શહજાદોં કે નામ લિખે હોય : હસન, જૈદ, તલ્હા, કાસિમ, અબૂ બક ઔર અબુલ્લાહ ઇન છ⁶ ને અપને ચચાજાન સાચિદુશુ-હદા હજરતે સાચિદુના ઈમામે હુસૈન રહ્મતુલ્લહ તૃતીય ને સાથ મૈદાને કરબલા મેં જામે શહાદત નોશ કિયા. બકિયા છ⁶ યેહ હોય : અબુ, અબુર્હમાન, હુસૈન, મુહમ્મદ, યા'કૂબ ઔર ઈસ્માઈલ. હજરતે સાચિદુના ઈમામે હસન મુજતબા રહ્મતુલ્લહ તૃતીય ની આલ (યા'ની હ-સની સાચિદોં) કા સિલ્લિલા હજરતે સાચિદુના હસન મુસના ઔર હજરતે સાચિદુના જૈદ રહ્મતુલ્લહ તૃતીય ને ચલા.

(سیر اعلام النبلاء ج ٤ ص ٤٠١)

صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَى الْحَبِيبِ!

ગમે મદીના, બડીઅ, માઝિન્દે રત ઔર બે હિસાબ જન્નતુલ ફિરદૌસ મેં આકા કે પડોસ કા તાલિબ
૨-મજાનુલ મુખારક 1438 સિ.હિ.
જૂન 2016 ઈ.



ચેહ રિસાલા પટ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાહી ગમી કી તકરીબાત, ઈજતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગેરા મેં મક-ત-બતુલ મદીના કે શાખેએ કર્દી રસાઈલ ઔર મ-દની કૂલ્લોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફ્લેટ તક્સીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિયતે સવાબ તોહકે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે જરીએ અપને મહલ્યે કે ઘરોં મેં હંસે તૌકીક રિસાલે યા મ-દની કૂલ્લોં કા પેમ્ફ્લેટ હર માહ પહોંચે. કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

ਫੇਲਿਸ

ઉન્નાન	સફણા	ઉન્નાન	સફણા
(1) ખુશક દરખત પર તાજા ખજૂરેં	1	તુમ સે તુમણારી ઓલાદ કે બારે મેં પૂછા જાયેગા	16
(2) વિલાદત સે કબ્બ બિશારત	2	(15) હાથોં હાથ ઝરવત પૂરી કર દી	17
વિલાદતે બા સાયાદત વ નામ વ અલ્કાબ	3	(16) દસ હજાર દિરહમ સે નવાજ દિયા	17
હમ-શર્કદે મુસ્તકા	4	(17) હાજ પર એહસાન કરને વાલે	
એસા બેટા ડિલી માં ને નહીં જના !	4	બખ્શ દિયે જીતે હું	18
શફ્કતે મુસ્તકા મરહબા ! મરહબા !	4	(18) મેહમાન નવાજ બુટિયા	19
(3) રાડિને દોરો મુસ્તકા	5	(19) સબ કુછ ઐરાત કર દિયા	21
(4) અખૂ હુરૈરા દેખતે તો રો પડતે	5	(20) શૌકે તિલાવત	21
(5) એ મેરે સરદાર !	6	(21) મા'મૂલાતે ઈમામે હસન	22
(6) યેહ મેરા કૂલ હૈ	7	(22) મદીના તા મક્કા 20 બાર પૈંદલ સફર	23
(7) મેરા યેહ બેટા સરદાર હૈ	8	(23) ગુલામ આજાદ કર દિયા	23
(8) ઈમામે હસન મુજજ્જતબા કી બિલાફિત	9	(24) અગર એક કાન મેં ગાલી ઓર દૂસરે....	24
(9) ઈમામે હસન મુજજ્જતબા કા ખુટ્ભા	9	(25) નમાજ કે વકત રંગ બદલ જાતા	24
(10) દુન્યા કી શર્મ અગામે આભિરત સે બેહતર હૈ	10	(26) કુતો પર શફ્કત કરને વાલા બા કંપાલ ગુલામ	24
સબ સે પહેલે ગૌસે આ'જમ	10	(27) ઈમામે હસન મુજજ્જતબા કા જ્વાબ	25
બિલાફિતે રાશિદા	11	(28) એસી મખ્લૂક પહેલે કભી નહીં દેખી	26
(11) એ અલ્લાહ જી ! મેં ઈસ સે		શહાદત કા સભબ	27
મહાયત કરતા હું	12	વર્ણત હસરત આયાત	27
(12) મુન્ને કી પૈદાઈશ	12	(29) નમાજે જનાજા	28
(13) સુરમા વ મુખૂ સે મેહમાની	14	(30) જનાજે મેં લોગોં કા રશ	28
(14) બચપન મેં હદીસ સુન કર યાદ કર લી	15	ઈમામે હસન કી ઓલાદ	28
બચ્ચોં કો અચ્છા અદબ સિખાઓ	16	યા હસન ઈન્ને અલી ! કર દો કરમ	31

مأخذ و مراجع

કરમાને મુસના : ﷺ : જિસ કે પાસ મેરા જિક હુવા ઔર ઉસ ને મુજ પર દુરુદ શરીક ન પણ (ઉસ ને જરૂર કી. عبد الرزاق)

યા હસન ઈન્જને આલી ! કર દો કરમ !

રાકિબે દોશે શહન્શાહે ઉમમ
ફાતિમા કે લાલ હૈદર કે પિસર !
અપને નાના કી મહાબત દીજિયે
ખૂ મિટે બેકાર બાતોં કી, રહે
એ સખી ઈન્જને સખી અપની સખા
આલો અસહાને નબી સે ઘાર હૈ
પેશવાએ નૌ જવાનાને બિહિશ્ત
યા હસન ! ઈમાં પે તુમ રહના ગવાહ
આહ ! પલ્લે મેં કોઈ નેકી નહીં
મેરા દિલ કરતા હૈ મૈં ભી હજ કરું
તયબા દેખે ઈક જમાના હો ગયા
જગબા દો “નેકી કી દા’વત” કા મુજે
મૈં સદા દીની કુતુબ લિખતા રહું
દીન કી જિદમત કા જોશો વલ્લબા

યા હસન ઈન્જને આલી ! કર દો કરમ !
અપની ઉલ્લત દો મુજે દો અપના ગમ
ઔર અતા હો કલ્યે મુજૂતર ચશ્મે નમ
લબ પે જિકુલ્લાહ મેરે દમ બદમ
સે દો હિસ્સા સચ્ચિદ આલી હશમ
સારી સરકારોં કે દર પર સર હૈ ખમ
હૈ મુહમ્મદ કે નવાસે લા જરમ
અબે હક હું ખાહિમે શાહે ઉમમ
અર્સએ મહશર મેં રખ લેના ભરમ
હો અતા જાદે સફર ચશ્મે કરમ !
યા હસન ! દિખલા દો નાના કા હરમ
રાહે હક મેં મેરે જમ જાઓં કદમ
યા હસન ! દે દીજિયે એસા કલમ
હો ઈનાયત યા ઈમામે મોહતરમ !

એ શહીદી કરબલા કે ભાઈજાન !

દૂર હોં અતાર કે રન્ધો અલમ

અદ્દાજ વ માયાની :- રાકિબ : સુવાર. દોશ : કન્ધા. લાલ : બેટા. પિસર : બેટા. મુજૂતર :
બે કરાર. ચશ્મે નમ : રોતી આંખ. ખૂ : આદત. લબ : જબાન. દમ બદમ : હર વક્ત. સખા : સખાવત. આલી હશમ : બહુત બુગુર્ગી વાલા. ખમ : જુકા હુવા. અર્સએ મહશર :
કિયામત કા મૈદાન. ભરમ : લાજ. સદા : હમેશા. વલ્લબા : બહુત જિયાદા શૌક.
અલમ : ગમ.

નેક નમાઝી બનને કે લિયે

હર જુમા'રાત બા'દ નમાજે ઈશા આપ કે યહાં હોને વાલે દા'વતે ઈસ્લામી કે હક્કતવાર સુન્નતો ભરેં ઈજિતમાં મેં રિઝાએ ઈલાહી કે લિયે અચ્છી અચ્છી નિયતો કે સાથ સારી રાત શિર્કત ફરમાઈયે સુન્નતો કી તરબિયત કે લિયે મ-દની કાફિલે મેં આશિકાને રસૂલ કે સાથ હર માહ તીન દિન સફર ઔર રોજાના “ફિક મદીના” કે જરીએ મ-દની ઈન્નામાત કા રિસાલા પુર કરકે હર મ-દની માહ કી પહીલી તારીખ મેં અપને યહાં કે જિમ્મેદાર કો જમ્મ કરવાને કા મા'મૂલ બના લીજિયે.

મેરા મ-દની મકસદ : “મુજે અપની ઔર સારી હુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કરની હૈ. એનું ક્ષામાલુદ્દી અપની ઈસ્લાહ કે લિયે “મ-દની ઈન્નામાત” પર અમલ ઔર સારી હુન્યા કે લોગોં કી ઈસ્લાહ કી કોશિશ કે લિયે “મ-દની કાફિલો” મેં સફર કરના હૈ. એનું ક્ષામાલુદ્દી



મક-ત-બતુલ મદીના®
દા'વતે ઈસ્લામી



ફેઝાને મદીના શ્રી કોનિયા બગીચે કે પાસ, મિરગપૂર, અહમદાબાદ, ગુજરાત, ઇન્ડિયા
 Mo.091 93271 68200 E-mail : maktabaahmedabad@gmail.com www.dawateislami.net